

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 11 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Handel med samt Opbevaring og Anvendelse af Gift og andre for Sundheden farlige Stoffer.

Formanden (Høgsbro): Der er anmeldt for mig de samme 4 Grupper som ved det første Valg. Af 1ste Gruppe indfattes Blem, Højmark, Clausager og Kr. Jensen (Svendborg Amts 4de Valgkreds); af den 2den Gruppe: Scheel, Wagner og Gølding; af den 3dje: Rasmussen, N. S. Jensen og Bux samt af den 4de: Trier.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Begunstigelser for en ny Kreditforening for Landejendomme og de bestaaende Kreditforeninger.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 2925).

Sagen fattes under Forhandling.

Dalsgaard: Siden Loven af 20de Juni 1850 om Oprettelse af Kreditforeninger udkom, have vi faaet et ret anseeligt Antal af Kreditforeninger her i Landet, i alt vistnok 10, hvoraf de 9 endnu ere i fuld Virksomhed, medens den 10de, den ældre Købstadkreditforening for Nørre-Jylland, nu kun afvikler sine Forpligtelser, og disse Kreditforeninger omfatte ogsaa alle de væsentligste Arter af faste Ejendomme her i Landet, baade Landejendomme, Købstadsejendomme og Hovedstadsejendomme lige fra de mindste til de største, og de omspænde ogsaa hele Landet, ikke blot en, men endog to eller tre Gange. Disse Kreditforeninger have ogsaa faaet en meget betydelig Tilslutning. Jeg tror ikke, det vil være langt fra Sandheden, naar jeg gaar ud fra, at samtlige Kreditforeninger for Tiden have ca. 80,000 Interessenter og en Udlaans-Hovedstol af ca. 500 Mill. Kr. Det er derfor indlysende, at en heldig Udvikling af Kreditforeningsforholdene her i Landet er en Sag af den allerstørste Betydning. Skønt jeg tror, at man saa rigtig i 1850, da man i den allerede nævnte Lov af 20de Juni samme Aar

udtalte, at en Kreditforenings Udlaans-Umraade ikke burde være større, end at Direktionen kunde føre den fornødne Kontrol med Burderingernes Paalidelighed og tilstrækkeligt Eftersyn med Banternes Tilstand, og skønt det vist maa indrømmes fra alle Sider, at Kreditforeningerne gennemgaaende have virket meget heldigt, er jeg dog tilbøjelig til at tro, at vi have faaet et noget større Antal af Kreditforeninger her i Landet, end egentlig kan være til nogen Nytte. Jeg tror, vi have faaet Kreditforeningerne udstykkede stærkere, end det var heldigt, og at det i ethvert Tilfælde vilde have været heldigere, hvis vi vare bleve staaende ved et noget mindre Antal. — En for stærk Udskykning af Kreditforeningerne kan jo nemlig let medføre en Del Ulemper. Det er jaaledes givet, at jo flere Kreditforeninger man har, desto mindre vilde de blive, og jo mindre de ere, desto vanskeligere vilde de have ved at gøre sig gældende ved at vinde frem og vinde fornøden Tillid ikke blot i Sydlandet, men ogsaa i Udlandet. Desuden er jo ogsaa givet, at jo flere Kreditforeninger der bliver, desto flere Slags Kreditforeningsobligationer kommer der frem paa Markedet, men jo flere Slags Kreditforeningsobligationer der kommer paa Markedet, desto vanskeligere vil det være for Købere af Obligationer at finde sig til rette mellem de mange forskellige Slags Obligationer. Endelig er det givet, at fra jo flere Rilder Obligationerne flyde til Markedet, desto vanskeligere vil det være at regulere Tilførslen. Og alt dette tilsammen kan have ret betydelig Indflydelse paa Obligationskursernes Fasthed og Højde. Det er ogsaa aldeles indlysende, at, jo flere Kreditforeninger der er, desto større blive samtlige Kreditforeningers Administrationsomkostninger. En Kreditforening paa 40 Mill. Kr. med samme Art Ejendomme og samme Udlaansomraade administreres billigere end to Kreditforeninger paa 20 Mill. Kr. hver, og dette Hensyn til Administrationsomkostningerne spiller en ikke uvæsentlig Rolle. Jeg skal i saa Henseende ophjse, at der er rigelig $\frac{1}{2}$ pCt. Forskel paa det aarlige Bidrag, som Interessenterne maa svare til Administrationsomkostningerne i den Kreditforening, som af de bestaaende Foreninger have de mindste Administrationsomkostninger, nemlig Kreditforeningen for Landejendomsbesiddere i Nørrejylland, som har Kontor i Viborg, og saa paa det Bidrag, som Interessenterne maa svare i den Kreditforening, som har de højeste Administrationsomkostninger, nemlig Distrikternes Husmandskreditforening, der er som sagt $\frac{1}{4}$ pCt. Forskel aarlig, saa Hensynet